

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermo Martini Lutheri de praeparatione ad moriendu[m]

Luther, Martin

Lipsiæ, 1520

VD16 L 6500

Decimooctavo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33397

na: Quid hodie profunt prestatissima sacramentorum
& verborū dei miracula? Cur nō homines innituntur
sacramentis, quæ indubitata & instituta signa per pro-
bationē & experiētiā ab oībus sanctis inuenta sunt esse
certissima. oībus illis, qui crediderūt, adeptiq; sunt quæ
quid rerum sub signis contineat. In hūc modū cognoscē-
da nobis sacramenta sunt, quid sint, ad quid valeant, &
quomō in vsum assumant, tum inueniem⁹ nihil magnis-
ficenti⁹ esse sup terrā, quod mesta corda & peccatrices
cōscientias iucūdius consolari queat, q̃ sunt in sacramē-
tis dei verba, quæ ad hoc sunt efficacia, vt nobis Chrm
cū thesauro totius boni, quod est ipse, significet atq; p-
mittat, aduersus mortē, pctm, & gehennā. Nihil iā iucū-
dius est audire ac desyderabili⁹, q̃ mortem, pctm & ge-
hennā aboleri posse, id qd fit in nobis p Christū, cū legi-
time vtimur sacramento. Talis aut vsus nihil est aliud,
q̃ credere, ita esse, put sacramēta per dei verbū pollicen-
tur & asseuerant. Proinde necessarium est cuiq; nō so-
lū tres illas in Chro imagines intueri, atq; ips aduersarias
as imagines expellere, atq; vt decidāt sinere, verū etiā cer-
tissimū signū possidere, quod nobis in securitatē pduc-
tis psuadeat, ea nobis sacramēta in hūc finē esse collata.
DECIMO OCTAVO. Quilibet Chrianus in fine
vitę suę haud dubie credere debet, solū se in morte neq; q̃
derelinqui, imo certissim⁹ esse, secūdū significatiōē sa-
cramēti, plurimorū in se oculos cōuerti. Primo ipsi⁹ dei
& Christi, qm ipsi⁹ verbo credit, & eius sacramēto adhe-
ret. Deinde celestiu spiritū, scōrūq; & oīm Chrianorū.
Nullū em dubium est, quin, quēadmodū sacramētū ala-
taris significat, oēs isti veluti vniuersale corp⁹ mēbris
suis occurrāt, eiq; auxiliēnt ad debellandā mortē, pctm,
& gehennā, oīaq; cū ipso pferenda. Ibi tū serio & potenter
opus charitatis & cōmunionis scōrū pcedit, id quod
Chrian⁹ hō pud se intellectualiter imaginari debet, in
ibiq; nullā diffidētiā habere, vt exinde ad moriendum

fiat audacior. Nam qui inibi hæsitat, is fidem nõ accom-
modat ex inio corporis Christi sacramẽto, in quo fige-
nificat, promittit, asseuerat cõmunio, auxiliũ, charitas,
cõsolatio, & assistentia oĩm sanctoꝝ in oĩm necessitate.
Porro, cũ in signa & verba dei credis, tum oculũ in te
suum dirigit deus, prout ipse dicit, Psal. xxxi. Firmabo
sup te oculos meos, s. ne pessum eas. Cũ autẽ te deus in-
tuet, tunc ad exemplũ ei⁹, oēs angeli, oēs sancti, oēs crea-
turæ pariter intuent, tibiq; in hac fide persistẽti adiutri-
ces man⁹ supponũt oēs, animãq; tuã emigrantẽ presens
tes suscipiũt. quẽ tũ pire nõ poterit, id qd prefiguratum
in Heliseo est. iij. Reg. vi. qui ad ministrũ suũ dixit. No-
li timere, plures em nobiscũ sunt, q̃ cũ illis: cũ tñ hosti-
lis exercitus ipsos circũuallasset, nec quẽq; aliũ videret.
Dñs autẽ aperuit oculos pueri, & vidit, & ecce mons ple-
nus equoꝝ & curruũ igneoꝝ in circuitu Helisei. Itidẽ
pro certo fiet in circuitu cuiuslibet in deũ credẽtis. Tũc
in mediũ procedãt hæ auctoritates. Psal. xxxiij. Immit-
tet angel⁹ dñi in circuitu timentium eum, & eripiet eos.
Itẽ psal. cxxiij. Qui confidũt in dño sicut mōs Syon &c.
Montes (qui sunt angeli) in circuitu eius, & dñs in cir-
cuitu populi sui ex hoc nunc & vsq; in sæculũ. Itẽ psal.
xc. Angelis suis mādauit de te, vt custodiãt te in oĩbus
vijs suis. In manib⁹ suis portabũt te, ne forte offendas ad
lapidẽ pedẽ tuũ. Sup aspĩdem & basiliscũ ambulabis, &
conculcabis leonem & draconem (id est. om̃e robur &
vniuersæ fraudes diaboli nihil in te agent) Qm̃ in me
sperauit liberabo eũ. Cũ ip̃o sum in tribulatione, eripiã
eum & glorificabo eũ. Longitudine dierũ replebo eum
& ostendam illi salutare meũ. Similiter ap̃lus loquit̃ de
angelis qui innumerabiles sunt. Oēs sunt administrato-
ri⁹ spiritus in ministeriũ missi, ppter eos, qui hæreditatẽ
capiũt salutis. ¶ Magna sunt hæc oĩa, quis fide poterit
assequi? Ideo sciendũ est, dei esse opa, quæ maiora sunt,
q̃ vt ea quisq; cogitatione valeat metiri, quæ tamen

Vobis sacramentum

Josephus Paphlagon

In tam exiguo sacramentorum signo operatur, ut nos
instruat, quod magna sit virtus, recta in deum fides.

¶ DECIMONONO. Nec tamen quisque presumat talia ac-
tata e suis exercere viribus, sed deum oret humiliter, ut eiusce-
modi fidem & suorum venerabilium sacramentorum intelligen-
tiam in nobis, pereat atque conservet, ut sic timore & humilitate
prediti accedamus, nobisque tale opus minime ascribas-
mus, sed deo suum honorem permittamus. Adhuc invocare
quisque debet omnes sanctos angelos, prefertim suum peculiarem
angelum, dei quoque matrem, apostolos, & dei electos, singularis-
ter eos ad quos per dei donum speciali ducitur affectio.
Porro, sic oret, ut se exauditum iri non ambigat. Ad quod
duae sunt ei causae. Una, quod modo audiuit ex autoritate
scripturarum, quemadmodum illum deus commendare curaverit,
& quomodo confert, ut diligat, & auxilium praestet omnibus qui
fide accommodant. Quare quidem proponi & reuolui morietibus
debetur, non quod ignoret vel alias non faceret, sed ut fides
ac fiducia ad illa, atque per illa ad deum fortior & hilaris
oratio obuiandum morti reddatur. Altera, quod mandatum a deo
sit, ut orantes firmiter credamus, omnia quae petimus praestanda
esse, quodque veracissimum futurum sit Amen. Quod quidem pre-
ceptum, deo quodque ingerendum est, atque dicendum: Deus meus, tu
praecipisti ut orem, & ut orantes exaudieris esse credamus
super hoc rogo & confido, me abs te non esse derelinquendum,
& legitima fide donandum. **¶** Tota praefecto vita propter ex-
tremam horam deus & sancti eius orandi essent, per consequenda
recta fide, prout pulchre in die penthecostes cantatur: Libet
nunc sacrum pneuma petere. Pro sincera fide quod maxime.
Cum nobis est relinquendum. Hoc miserum exilium &c. Caeterum
postquam mortis hora aduenerit, debet quisque deum comone-
facere eiuscemodi praecationis praeter mandatum & promissionem
ipsius firmiter credendo exaudita esse. Cum enim ipse
iusserit & orare, & iter orandum confidere, ad hoc etiam ora-
di contulerit gratiam, cur quispiam dubitaret, haec omnia ideo
ipsum fecisse, ut & orata audiret, & audita compleret.

moribus orabit

*her moribus
moneda*

*moneda orabitur deum
et fidei*